



Peter Grem bij het gemeentehuis van Bladel. Over de laatste herindeling van gemeentes, in januari 25 jaar geleden. Grem was burgemeester van de oude gemeente Hoogeloon, maar werd ook burgemeester van de nieuwe fusiegemeente Bladel. © DCI Media

Peter Grem zag ‘zijn’ Hoogeloon opgaan in Bladel waar hij ook weer burgemeester werd: ‘Er komt gegarandeerd weer een herindeling aan’

BLADEL / HOOGELOON - Peter Grem kent de twee kanten van de medaille, als het op de gemeentelijke herindeling aankomt. Hij was de laatste burgemeester van ‘kleine vis’ Hoogeloon, die in 1997 werd opgeslokt door ‘grote vis’ Bladel. Zo ontstond een nieuwe, grotere gemeente, waar Grem ook burgervader van werd.

Judith Evertse 09-01-22, 17:00



Een bevreemdende vertoning vond Peter Grem het. Die dag in 1996 dat hij als burgemeester van Hoogeloon in een bus, aan een groep Kamerleden, in sneltreinvaart moest vertellen hoe zijn gemeente haar bestuurlijke toekomst voor zich zag. Die parlementsleden maakten toen een tour door alle Brabantse gebieden waar op dat moment herindelingen op stapel stonden.

Vijfentwintig jaar later is de verbazing nog van zijn gezicht af te lezen als hij vertelt over de gang van zaken tijdens de bustour. „De bus stopte in meerdere gemeenten. Ik mocht pas instappen als die in Hoogeloon was aangekomen. Als de grens van de volgende gemeente was bereikt, dan moest je er weer uit en ging de volgende burgemeester de bus in. Hoe konden die Kamerleden zo nou een goed beeld krijgen van wat wij wilden? De mate van inspraak die wij zelf als gemeenten hadden was heel klein, dat was gewoon onfatsoenlijk te noemen.”

Fusie was onvermijdelijk

Grem gebruikte zijn kostbare minuten in de bus om de Kamerleden te overtuigen dat Hoogeloon toch echt graag zelfstandig wilde blijven. Tegen beter weten in misschien, want hij wist dat de uitkomst min of meer vaststond. Er lag namelijk al een voorstel van de provincie en het kabinet op tafel voor een grootschalige herindeling in Noord-Brabant.

En: de meeste burgemeesters in Zuidoost-Brabant wisten diep in hun hart ook wel dat een fusie van gemeenten onvermijdelijk was, vertelt Grem. „De situatie toen was heel erg vergelijkbaar met die van nu. De wil om samen te gaan was er niet per se. Maar we hadden als Kempische gemeenten moeite om voldoende en goede ambtenaren te behouden, omdat zij in grotere gemeenten meer betaald kregen. Daardoor hadden we ambtelijk gezien onvoldoende body om onze taken nog naar behoren uit te voeren.”

Een alternatief voor een herindeling was wellicht een hechtere samenwerking tussen de Kempengemeenten geweest. Ambtelijk hadden deze gemeenten toen ook al- net als nu - hun krachten gebundeld, maar dat liep niet altijd op rolletjes, herinnert Grem zich. „Iedere gemeente

haalde zijn eigen krent uit de pap binnen die samenwerking. Op sommige punten deed iedereen mee, op andere beleidsgebieden namen alleen maar een paar gemeenten deel. Dat kun je eigenlijk niet echt samenwerken noemen.”

Midden jaren negentig was inmiddels wel duidelijk geworden dat de regio niet meer onder een herindeling uit kon komen. Maar welke gemeenten moesten dan met elkaar verder gaan? Er ontstond een soort bestuurlijke paringsdans, aldus Grem. „Er werd rondgekeken en voorzichtig afgetast wat gemeenten wilden. Dat deden gemeenten onderling, maar het kabinet en provincie hadden daar natuurlijk ook al ideeën over. Wij wisten als kleine gemeente dat wij opgeslokt zouden worden, dat stond buiten kijf.”

Fusie Bladel, Reusel en De Mierden op de valreep afgeketst

Bladel kwam al snel in beeld als mogelijke fusiepartner. „Geografisch gezien was dat het meest logisch. We hadden als Bladel en Hoogeloon ook plannen om meteen door te pakken, en Reusel en De Mierden eveneens bij onze nieuwe gemeente te voegen. Maar dat is op de valreep niet doorgegaan. In plaats daarvan is Prinsenbeek bij Breda gekomen. Ik vermoed dat er toen een ruil heeft plaatsgevonden, in de politieke achterkamertjes.”

Veel inwoners van zijn eigen gemeente - bestaande uit de plaatsen Hoogeloon, Casteren en Hapert - liepen niet bepaald warm voor een fusie, weet Grem. „Die kleine kernen waren natuurlijk pareltjes, met hun hechte gemeenschappen en eigen gildes en fanfares. Die waren bang dat er binnen een grotere gemeente geen ruimte en geld meer zou zijn voor hun eigen voorzieningen en verenigingen. De dorpen vreesden op die manier hun identiteit kwijt te raken, dat zit heel diep.”